

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžo/25/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012200242
Dátum vydania rozhodnutia:	25.03.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012200242.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu: Lesoochrannárske zoskupenie VLK, občianske združenie, Tulčák 26, IČO: 31 303 862, zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, so sídlom Námestie Ľ. Štúra č. 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministra životného prostredia SR č. 8816/2011-1.10 (65/2011 - rozkl.) z 28. novembra 2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1S/40/2012-126 z 9. januára 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1S/40/2012-126 z 9. januára 2014 p o t v r d z u j e.

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia, ktorým žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím na základe rozkladu žalobcu zmenil výrok prvostupňového rozhodnutia žalovaného č. 3826/2011-2.2 z 28. septembra 2011 o povolení výnimky podľa § 40 ods. 2 a 3 písm. c) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“ alebo „zákon č. 543/2002 Z. z.“) zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z., a to usmrtenie jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Likava-Choč. Zmena prvostupňového rozhodnutia spočívala v určení, že odstrel možno zrealizovať na lokalitách Kramarinská a Za hradom, kat. úz. Likavka, odo dňa právoplatnosti rozhodnutia do 30.11.2011 posledkou a postriežkou a od 01.06.2012 do 30.11.2012 posledkou a postriežkou. V ostatných častiach zostal výrok prvostupňového rozhodnutia nezmenený. O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a nepriznal účastníkom právo na náhradu trov konania, nakoľko žalobca vo veci úspech nemal a žalovanému právo na náhradu trov

konania o preskúmanie zákonnosti jeho rozhodnutia nepatrí.

Z predloženého administratívneho spisového materiálu žalovaného krajský súd zistil, že dňa 28.01.2011 bola žalovanému doručená žiadosť Slovenského poľovníckeho zväzu, Poľovníckeho združenia Likava-Choč Likavka o udelenie výnimky z § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. za účelom regulačného lovu medveďa hnedého v roku 2011 v počte 1 kus. Žiadateľ v žiadosti uviedol odhadované údaje o počte medveďov v poľovnom revíri, pričom svoju žiadosť odôvodnil tým, že stav medveďov v poľovnom revíri je neprimeraný, dochádza k častým stretom medveďa s ľuďmi, vznikajú škody na domácich zvieratách a poľnohospodárskych plodinách i v blízkosti rodinných domov. K žiadosti žiadateľ doložil protokol z miestneho šetrenia škody a žiadosť PD Likavka o poskytnutie náhrady škody spôsobenej medveďom hnedým

Odvolávajúc sa na ustanovenia § 23 ods. 1, 4, § 32 ods. 1, 2, § 33 ods. 1, 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „správny poriadok“) dôvodil, že pokiaľ správny orgán vydá rozhodnutie vo veci samej bez toho, aby umožnil účastníkovi vyjadriť sa ku všetkým relevantným podkladom, na základe ktorých vo veci rozhodol, ide o procesné pochybenie správneho orgánu a teda o takú vadu, ktorá môže mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia. V tejto súvislosti poukázal na to, že z preskúmaných rozhodnutí i z administratívneho spisu vyplýva, že okrem stanovísk Štátnej ochrany prírody SR (ďalej len „ŠOP SR“) boli podkladom pre rozhodnutie žalovaného i žiadosť poľovníckej organizácie o udelenie výnimky a k nej pripojené prílohy týkajúce sa nežiaduceho správania sa medveďa hnedého v danom území a je nesporné, že žalobcovi v priebehu konania tieto podklady doručené neboli s tým, aby sa k nim vyjadril, pričom mu bolo len oznámené, že pokiaľ mu podklady a informácie, s ktorými bol oboznámený nestačia, má v zmysle § 23 správneho poriadku právo nazrieť osobne do spisu.

Podľa názoru krajského súdu bol uvedený postup v rozpore s § 3 ods. 2 v spojení s § 33 ods. 2 správneho poriadku, nakoľko žalovaný neumožnil žalobcovi, aby sa mohol pred vydaním rozhodnutia vyjadriť ku všetkým podkladom, o ktoré správny orgán oprel svoje rozhodnutie, k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie a mal za to, že žalovaný mal žiadosť o udelenie výnimky a k nej pripojené prílohy, ako aj všetky ostatné podklady, na základe ktorých rozhodoval predložiť žalobcovi na vyjadrenie, či už v elektronickej podobe, alebo dorúčením ich fotokópií a dodal, že právo účastníka vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia nemožno zamieňať s právom nazerať do spisov správneho orgánu. Preto zastal názor, že tvrdenie žalovaného, že pokiaľ má účastník právo nazrieť do spisu, nemôže byť porušené jeho právo vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, nemôže obstať, nakoľko ide o dva samostatné a vzájomne nezastupiteľné oprávnenia a každým z nich sa sleduje iný účel.

Vyššie uvedené procesné pochybenie označil za takú vadu, ktorá by bez ďalších zistených okolností mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti uviedol, že v priebehu konania zistil, že žalobca v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) požiadal o sprístupnenie listín a tieto mu boli všetky zaslané a to ešte pred vydaním rozhodnutia žalovaného o rozklade, čo znamená, že žalobca mal možnosť sa oboznámiť s uvedenými podkladmi rozhodnutia, hoci sa k nim dostal mimoprocesnou cestou zdôrazniac, že ani inštitút sprístupňovania informácií povinnou osobou podľa osobitného právneho predpisu nemožno zamieňať s povinnosťou správneho orgánu podľa § 32 ods. 2 správneho poriadku a preto postup žalovaného nemožno považovať za štandardný a zákonný. Pre daný prípad však túto situáciu zhodnotil tak, že v konečnom dôsledku bol žalobca oboznámený s podkladmi rozhodnutia žalovaného a nič mu nebránilo na ne vhodne a včas reagovať, ak to považoval za potrebné. Z uvedeného dôvodu preto zastal názor, že tento procesný nedostatok v postupe žalovaného, nemal za daných okolností vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia a nebolo preto potrebné zrušiť žalobou napadnuté rozhodnutie podľa § 250j ods.2 písm. e) OSP.

S poukazom na ustanovenie § 25 ods. 5 správneho poriadku vo vzťahu k námietke žalobcu, že podklady rozhodnutia boli dňa 21.11.2011 doručené len žalobcovi a nie jeho právnomu zástupcovi konštatoval, že ide o vadu v konaní správneho orgánu, avšak ani táto vada nemohla mať za následok nezákonnosť

rozhodnutia, pretože žalobca i jeho zástupca sa o obsahu doručovaných listín dozvedeli, vyjadrili sa k nim a zo žiadneho úkonu neboli uvedeným pochybením žalovaného vylúčení, či inak ukrátení na svojich právach.

Vo vzťahu k hmotnoprávnej stránke veci uviedol, že rovnako ako v rozhodnutiach týkajúcich sa povoľovania výnimiek na odstrel medveďa hnedého v roku 2007 (napr. sp. zn. 2S 233/07) konštatoval, že celoročná druhová ochrana medveďa hnedého ako chráneného živočícha európskeho významu je zabezpečená na základe zákona č. 543/2002 Z. z., ktorý ustanovuje v súvislosti s uvedeným živočíšnym druhom zakázané činnosti a zároveň aj podmienky, za ktorých možno povoliť výnimku z ochrany dodajúc, že povoliť výnimku možno len za predpokladu, že neexistuje iná alternatíva a zároveň udelená výnimka neohrozí zachovanie populácie dotknutého druhu, pričom pre povolenie výnimky musí byť súčasne splnený niektorý z taxatívne vymedzených dôvodov uvedených v § 40 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z.

Poukázal na to, že v konaní začatom na základe žiadosti poľovníckej organizácie žiadateľ doložil svoju žiadosť dôkazmi, ktoré dostatočne preukazujú dôvodnosť obavy o bezpečnosť a zdravie obyvateľov dotknutej obce, keď medvede pohybujúce sa v intraviláne obce, v bezprostrednej blízkosti ľudských obydľí sú dôkazom o synantropizácii medveďov v danej lokalite a nepochybne predstavujú skutočné nebezpečenstvo pre ľudí, ktorí sa celkom prirodzene cítia ohrození. V tejto súvislosti dôvodil, že záujem na ochrane prírody musí za daných okolností ustúpiť prioritnému záujmu na ochrane života a zdravia obyvateľov tak, ako to predpokladá právny poriadok. Preto na základe uvedených skutkových zistení mal za to, že sú splnené zákonné podmienky pre povolenie výnimky podľa § 40 ods. 3 písm. c) zákona č. 543/2002 Z. z., nakoľko zo zhromaždených podkladov rozhodnutia v predmetnej veci vyplýva, že ohrozenie zdravia a bezpečnosti obyvateľov v predmetných lokalitách je natoľko závažné, že výrazne prevyšuje záujem na ochrane živočíšneho druhu medveďa hnedého.

Záverom zdôraznil, že prísna druhová ochrana tohto živočícha si vyžaduje dôkladné zdokumentovanie pohybu jedincov medveďa hnedého mimo svoj prirodzený areál, z ktorého by bola zrejmá potreba chrániť záujem na ochrane zdravia a bezpečnosti obyvateľov povolením výnimky. Pokiaľ príslušné organizácie ŠOP SR v spolupráci so žiadateľmi či s dotknutými obcami monitorujú pohyb medveďov v blízkosti ľudských obydľí a v intravilánoch obcí, je potrebné, aby takýto monitoring žalovanému na účely rozhodovania o povolení výnimiek poskytli, čím by sa zjednodušila dôkazná situácia v týchto konaniach a proces povoľovania výnimiek by sa stal transparentnejším.

Vzhľadom na uvedené dospel Krajský súd v Bratislave po preskúmaní veci k záveru, že napadnuté rozhodnutie i postup žalovaného boli z hľadiska žalobných dôvodov v medziach zákona. Nakoľko námietky žalobcu neodôvodňovali zrušenie tohto rozhodnutia, postupoval súd podľa § 250j ods. 1 OSP a tžalobu zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, v ktorom uviedol, že ho považuje za nesprávny, pretože krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ OSP) a zároveň rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP).

Ďalej v odvolaní doslova uviedol:

Žalobca vyčítal konaniu pred prvostupňovým správnym orgánom, aj postupu a rozhodnutiu žalovaného, že v ich konaní sa vyskytla taká vada, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Túto vadu žalobca aj identifikoval tak, že mu správnymi orgánmi oboch stupňov bola upretá možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, k spôsobu ich zistenia a navrhnúť ich doplnenie. Odňatie možnosti žalobcovi využívať svoje právo účastníka konania spočívalo v tom, že ho správny orgán prvého stupňa neoboznámil s podkladmi rozhodnutia, napriek jeho výslovnej žiadosti mu neposkytol kópiu spisu a toto pochybenie nenapravil ani žalovaný v konaní o rozklade.

Naopak, ako bolo v žalobe uvedené, žalovaný zaťažil konanie ďalšou vadou, keď dopĺňal dokazovanie vyžiadanim si správy od ŠOP SR k možnému posunutiu časového vymedzenia obdobia, v ktorom žiadateľovi povolil realizovať udelenú výnimku.

Súd prvého stupňa sa na jednej strane stotožnil s tvrdením žalobcu, že takýto postup správnych orgánov znamená takú vadu, ktorá by samotná znamenala nevyhnutnosť zrušiť napadnuté rozhodnutie žalovaného, aj prvostupňového správneho orgánu. Na druhej strane však skonštatoval, že žalobca sa s podkladmi rozhodnutia oboznámil inou (mimoprocenou) formou, keď si podklady rozhodnutia vyžiadal od žalovaného na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám a tieto mu boli poskytnuté.

Podľa názoru súdu prvého stupňa žalobcovi boli týmto spôsobom poskytnuté všetky podklady rozhodnutia, ktoré prvostupňový správny orgán zhromaždil, mohol sa teda oboznámiť s ich obsahom a v dôsledku týchto vedomostí bola zhojená aj taká závažná vada správneho konania, ktorú oprávnené žalobca namieta.

S názorom súdu prvého stupňa, že žalobca mal možnosť oboznámiť sa pred rozhodnutím prvostupňového orgánu, či žalovaného, so všetkými podkladmi rozhodnutia, nemožno súhlasiť, pretože tento nezodpovedá obsahu administratívneho spisu.

Žalobca v konaní, a to súd prvého stupňa nespochybňuje, opakovane namietal, že nielenže mu nebolo možné oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia zaslaním kópie spisu napriek jeho výslovnej žiadosti, ale aj to, že „z oboznámenia s podkladmi rozhodnutia“ nevyplýva ani len to, aké podklady zhromaždil správny orgán.

Žalobca teda nemal možnosť navrhnúť doplnenie podkladov rozhodnutia, ani sa vyjadriť k spôsobu ich obstarania, keďže až do vynesenia prvostupňového rozhodnutia mu správny orgán napriek ustanoveniu § 33 ods. 2 Správneho poriadku neoznámil aké podklady rozhodnutia zhromaždil.

Ako vyplynie z ďalšej časti tohto odvolania, správny orgán naopak oznámil, že správny orgán po obdržaní a skompletizovaní žiadostí od poľovníckych subjektov, po vykonaní analýzy minuloročnej regulácie a analýzy škôd spôsobených medveďmi v predchádzajúcom roku, (ktorú správny orgán vykonal a ktorá, ako zistil súd prvého stupňa z administratívneho spisu, nie je súčasťou tohto spisu) odbor výkonu štátnej správy požiadal o stanovisko štátnej ochrany prírody (list prvostupňového správneho orgánu zo dňa 28. januára 2010 správne má byť 2011 sp. zn. 3105/2011-2.2).

Ak teda súd prvého stupňa skonštatoval, že žalobca sa oboznámil s podkladmi rozhodnutia na základe svojej žiadosti podľa Zákona o slobodnom prístupe k informáciám, toto konštatovanie sa vzťahuje len na žiadosti o udelenie výnimiek, ktoré si skutočne žalobca vyžiadal súdom uvedeným postupom a tieto mu boli aj poskytnuté.

Takýto postup žalobcu svedčí o jeho aktívnom postupe v konaní. Žalobca vychádzajúc z vedomostí o tom, že prvostupňovému správneho orgánu boli doručené žiadosti žiadateľov o povolenie výnimky z druhovej ochrany medveďa hnedého, tieto podklady rozhodnutia mimoprocenou formou žiadal. Už samotný tento postup, keď žalobca musí využívať prostriedky, ktoré mu poskytujú iné právne predpisy, aby sa domohol informácií, ktoré mu mali byť v správnom konaní alebo oznámené pri oboznámení s podkladmi rozhodnutia, alebo k nim mal získať prístup zaslaním kópie spisu, svedčí o tom, že postup správneho orgánu prvého stupňa, ani žalovaného nemožno pokladať za súladný so zásadami správneho konania zakotvenými v § 3 Správneho poriadku.

Žalobca však rozumie tomu, že pre súd prvého stupňa bola významná skutočná vedomosť žalobcu o tomto podklade rozhodnutia. Pokiaľ však ide o ďalšie podklady rozhodnutia, a to protokol z miestneho šetrenia škody spôsobenej medveďom hnedým, žalobca nemal možnosť ani mimoprocenou formou byť oboznámený s ich obsahom, keďže nemajúc vedomostí o tom, čo správny orgán prvého stupňa ako podklady rozhodnutia zhromaždil, nemohol ich ani žiadať na základe Zákona o slobodnom prístupe k

informáciám.

Žalobca považuje za potrebné zdôrazniť, že tento stav, keď získava informácie o podkladoch rozhodnutia ako účastník konania na základe žiadosti podľa Zákona o slobodnom prístupe k informáciám, nezodpovedá jeho právam účastníka konania, v tejto časti odvolania však osobitne dáva do pozornosti odvolaciemu súdu, že ani k zhojeniu vady v konaní, ktorej existenciu konštatoval aj súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia, nedošlo, keďže žalobca nemajúc vedomosti o tom, čo je podkladom rozhodnutia, nemohol, napriek svojmu aktívnemu prístupu žiadať tieto informácie od správneho orgánu v inom konaní.

Ako je totiž zrejmé z podkladov rozhodnutia, ktoré žalobcovi boli doručené, a to stanoviska ŠOP SR zo dňa 1. marca 2011, prílohou tohto stanoviska bol aj záznam z pracovného stretnutia zoológov ŠOP SR, ktorého predmetom bol práve tzv. regulačný odstrel medvedí v roku 2011. Z vyjadrenia zúčastnených na tejto porade, konkrétne Ing. Fabríciusovej, vyplýva, že samotný zamestnanci ŠOP SR majú odôvodnené pochybnosti o hodnovernosti a pravdivosti potvrdení vydávaných žiadateľom, starostami obce a inými subjektami. Z uvedeného dôvodu boli na tomto pracovnom stretnutí prijaté závery, podľa ktorých „škoda spôsobená veľkými šelmami na poľnohospodárskych kultúrach, poľovnej zveri, včelstvách, majetku, hospodárskych zvieratách a zdraví obyvateľstva, sa bude zohľadňovať pri vydávaní výnimky na lov len v prípade, ak bude preverená aj zo strany štátnej ochrany SR. V prípade, že ŠOP SR nepreverí relevantnosť vzniknutých škôd, nebude v zmysle zákona môcť navrhovať odlov príslušným poľovným subjektom.“ V ďalšej časti pod bodom 2. sa v záveroch z uvedeného pracovného stretnutia uvádza: „vyjadrenia obcí, ktoré sa budú nachádzať len v prílohách žiadostí o odlov medveďa hnedého bez predchádzajúceho oboznámenia príslušnej organizačnej jednotky ŠOP SR o danej ohrozujúcej situácii s jedincami medveďa hnedého v ich intraviláne a v jeho blízkosti sa nebudú zohľadňovať v stanovisku ŠOP SR pri navrhnutí vydania výnimky na odlov medveďa hnedého“.

Žalobca nemal k dispozícii protokol z miestneho šetrenia škody spôsobenej medveďom, ani nemal informácie o tom, že takéto podklady rozhodnutia existujú pred vydaním prvostupňového rozhodnutia, o ich obsahu sa dozvedel až z tohto prvostupňového rozhodnutia len ako o jednej zo skutočností, o ktoré opieral prvostupňový správny orgán svoje rozhodnutie o povolení výnimky.

Konkrétny obsah týchto vyjadrení, na žiadosť koho boli vydané, čo konkrétne osvedčujú, bol však žalobcovi počas celého konania napriek tomu, že sa aktívne dožadoval sprístupnenia podkladov rozhodnutia, spôsobom ktorý mu Správny poriadok dáva k dispozícii, zostal neznámy.

Práve tieto podklady rozhodnutia mohli a mali byť konfrontované so závermi z pracovného stretnutia zo dňa 17. februára 2011, rovnako ako by s tými istými závermi pracovného stretnutia malo byť konfrontované vyjadrenie ŠOP SR v konkrétnej veci. Za tohto stavu nie je možné skonštatovať, že by vada v konaní spočívala v neumožnení žalobcovi oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia, k spôsobu ich zistenia a navrhnúť ich doplnenie, nemala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu a žalovaného, ktorý napriek zrozumiteľne a jednoznačne formulovaným námietkam žalobcu vo vzťahu k tejto vade konania nenapravil pochybenie prvostupňového správneho orgánu, naopak v odôvodnení rozhodnutia sa s takýmto postupom stotožnil.

V tejto súvislosti poukázal na právny názor Najvyššieho súdu SR vyslovený v rozsudku sp. zn. 1Sžp/3/2013 zo dňa 24.9.2013, kde konštatoval, že „jednou z možných foriem oboznámenia sa s podkladmi rozhodnutia (nie však v potrebnom rozsahu a v časovom okamihu pred rozhodnutím) je nahliadnutie do administratívneho spisu. V súvislosti s uvedeným procesným úkonom Najvyšší súd (rozsudok sp. zn. 4Sžo/11/2011 z 23. marca 2011) judikoval nasledujúci právny názor : „, Cieľom tejto úpravy je posilniť právo účastníka konania na informácie týkajúce sa priebehu výsledkov konania. Zmyslom využitia tohto procesného práva v priebehu správneho konania je predovšetkým prispieť k získaniu prehľadu o všetkých doterajších úkonoch správneho orgánu tak, aby na základe poznatkov a podľa vlastnej úvahy mohol účastník konania využívať ďalšie procesné práva, predovšetkým právo navrhovať dôkazy a doplnenie podkladov. Takéto zákonné právo môže účastník konania využívať v

ktoromkoľvek štádiu konania. Uplatňovať ho možno vždy voči konajúcemu orgánu u ktorého sa spis nachádza. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je správny orgán povinný umožniť realizovať procesné právo účastníka len čo o to požiada.“

Pokiaľ súd prvého stupňa konštatuje, že napriek ďalšiemu pochybeniu v správnom konaní, a to doručovaniu dodatočného vyjadrenia ŠOP SR k posunu časového vymedzenia platnosti udelenej výnimky žalobcovi, ani jeho právnej zástupkyňi, opätovne nenastala nutnosť zrušiť napadnuté rozhodnutie žalovaného, keďže táto vada bola zhojená tým, že žalobca a jeho právna zástupkyňa mali o obsahu tohto vyjadrenia vedomosti, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu, nie je možné sa stotožniť s týmto právnym názorom.

Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že žalobca je občianske združenie so zameraním na ochranu prírody a svoje poslanie realizuje mnohými aktivitami, ktorých účasť v správnych konaniach podľa Zákona o ochrane prírody a krajiny predstavuje len nepatrnú, aj keď súdom z pochopiteľného dôvodu, zrejme najviac viditeľnú časť.

Z uvedených dôvodov je žalobca v správnych konaniach podľa Zákona o ochrane prírody a krajiny a osobitne v rozkladových konaniach vedených žalovaným zastúpený právnou zástupkyňou - advokátkou. Žalobca nemá potrebné vedomosti na to, aby mohol v konaniach podľa Zákona o ochrane prírody a krajiny využívať účinne právne prostriedky z uvedeného dôvodu a v súlade s ust. článku 47 ods. 2 Ústavy SR využívať svoje právo na právnu pomoc pred orgánmi verejnej moci. Tomuto právu každého zodpovedá ustanovenie v Správnom poriadku, aj v Zákona o ochrane prírody a krajiny, podľa ktorého písomností doručované v konaní účastníkovi, ktorý je zastúpený zástupcom so splnomocnením pre celé konanie, majú byť doručované tomuto právnemu zástupcovi.

Je nepochybné, že táto úprava sleduje rešpektovanie práva účastníka konania zakotveného v článku 47 ods. 2 Ústavy SR. Nie je totiž možno spravodlivo očakávať od účastníka konania, ktorý si práve pre svoju nedostatočnú právnickú disponovanosť zvolil právneho zástupcu, aby tento účastník konania mal vedieť kvalifikovane posúdiť dôsledky využitia svojich práv vyplývajúcich mu z procesných predpisov. V konkrétnom prípade nemožno od žalobcu očakávať, že by tým, že jemu namiesto jeho právnej zástupkyne bolo doručené vyjadrenie ŠOP SR zo dňa 2. novembra 2011 bola splnená povinnosť správneho orgánu oboznámiť ho ako účastníka konania s podkladom rozhodnutia, umožniť mu vyjadriť sa k tomuto podkladu, k spôsobu jeho zistenia a navrhnúť jeho doplnenie.

Táto povinnosť správneho orgánu by bola splnená len za predpokladu, ak by takáto listina, z ktorej nepochybne žalovaný pri zmene napadnutých rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu vychádzal, bola doručená jeho právnej zástupkyňi. Ak sa tak nestalo, skutočnosť, že táto listina bola doručená žalobcovi, nemá na nezákonnosť konania žiaden vplyv. Od žalobcu nemožno spravodlivo očakávať, že bude apriórne predpokladať nezákonnosť postupu správneho orgánu, a teda to, že napriek zákonnej úprave doručuje listiny v konaní jemu a nie jeho právnej zástupkyňi a nemožno od neho ani očakávať, že o každej takejto listine bezodkladne informuje svoju právnu zástupkyňu. Žalobca mal dôvod predpokladať, že takáto listina bola doručená aj jeho právnej zástupkyňi a nerobiť žiadne úkony smerujúce k využitiu svojho práva vyjadriť sa k tejto listine.

Vada spočívajúca v tom bola súdom prvého stupňa posúdená tak, že napriek tomu, že žalovaný umožnil právnej zástupkyňi žalobcu oboznámiť sa s doplnením podkladov rozhodnutia a vyjadriť sa k nim, nemohla mať za následok nezákonnosť rozhodnutia, preto že žalobca i jeho právna zástupkyňa sa o obsahu doručovaných listín dozvedeli, vyjadrili sa k nim a zo žiadneho úkonu neboli uvedeným pochybením žalovaného vylúčení, či inak ukrátení na svojich právach. Tento záver súdu prvého stupňa neobstojí. Rozhodnutie žalovaného je datované dňom 28.11.2011, rozhodnutiu žalovaného o rozklade predchádza podľa ust. § 61 ods. 2 Správneho poriadku návrh ním ustanovenej osobitnej komisie.

Na základe informácie vyžiadanej v súlade so Zákomom o slobodnom prístupe k informáciám žalobca poukazuje na ďalšie súvislosti, ktoré robia záver súdu prvého stupňa o tom, že táto vada nemala vplyv

na zákonnosť rozhodnutia žalovaného, za neopodstatnený.

Zo zápisnice zo 14. zasadnutia Osobitnej komisie ministra životného prostredia SR pre konanie vo veciach rozkladov (ďalej len „rozkladová komisia“) konaného dňa 10.11.2011 o 13:00 vyplýva, že bol prerokovaný návrh rozhodnutia o rozklade č. 8816/2011-1.10, ktorý podal žalobca proti rozhodnutiu Ministerstva životného prostredia SR, Odboru výkonu štátnej správy sp. zn. 3826/2011-2.2, ktorý bol prerokovaný v rámci návrhov rozhodnutí o rozkladoch podaných Lesoochranárskym zoskupením VLK v skutkovo rovnakých prípadoch.

Prehľad rozkladov podaných proti povoleniu výnimiek na usmrcovanie chráneného druhu živočícha - medveďa hnedého, ktoré boli prerokované na tomto zasadnutí rozkladovej komisie, je uvedený v prílohe č. 2 tejto zápisnice.

Členovia komisie predniesli formulačné pripomienky a po zapracovaní týchto pripomienok „do rozhodnutí“ mali byť tieto následne predložené na podpis ministrovi. Rozkladová komisia odporučila ministrovi „zmeniť“ výrok napadnutých rozhodnutí v časti „Podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zákona“ v bode 1 tak, že odstrel medveďov bude možné zrealizovať na presne určených lokalitách od 1.6.2012 do 30.11.2012 posliedkou a postriežkou“. V prílohe č. 2 predmetnej zápisnice je pod bodom 15 uvedená aj vec, ktorá je predmetom súdneho prieskumu.

Z oboznámenej zápisnice rozkladovej komisie vyplýva, že pokiaľ jej predseda zasielal podklady rozhodnutia žalobcovi dňa 14.11.2011, stalo sa tak po tom, čo na zasadnutí rozkladovej komisie táto schválila návrh rozhodnutia o rozklade v predmetnej veci.

Žiadne ďalšie zasadnutie rozkladovej komisie, ktoré by nasledovalo po tom, čo boli žalobcovi doručené podklady rozhodnutia a ktorého predmetom by bolo rozhodovanie o žalobcovom rozklade v predmetnej veci, sa neuskutočnilo.

Ako je zrejmé z obsahu napadnutého rozhodnutia žalovaného, tento sa v celom rozsahu stotožnil s názorom rozkladovej komisie. Osobitne je potrebné poukázať na to, že stanovisko ŠOP SR, ktoré bolo podkladom na zmenu prvostupňového rozhodnutia žalovaným, je datované dňom 3.11.2011 a zasadnutie, na ktorom rozkladová komisia rozhodovala o návrhu na rozhodnutie o rozklade žalobcu, ktorý bol neskôr v nezmenenej podobe prevzatý do rozhodnutia žalovaného, sa uskutočnilo dňa 10.11.2011. Z uvedených časových súvislostí je zrejmé, že v konaní o rozklade pred žalovaným nebola vyvinutá žiadna snaha o to, aby žalobca mal možnosť svoje práva účastníka konania využiť.

Aj keď je žalobcovi zrejmé, že rozhodnutie žalovaného nie je totožné s rozhodnutím rozkladovej komisie (táto predkladá žalovanému len návrh rozhodnutia), je nepochybné, že návrh rozkladovej komisie na rozhodnutie je podmienkou sine qua non na rozhodnutie žalovaného o rozklade. Ak teda rozkladová komisia predložila žalovanému svoj návrh bez toho, aby žalobca bol predtým oboznámený s doplnenými podkladmi rozhodnutia a žalovaný sa napriek tejto procesnej vade s návrhom rozkladovej komisie stotožnil, nemožno takýto postup považovať za iný ako taký, ktorým boli žalobcovi odňaté práva účastníka konania.

Žalobca poukazuje na to, že skutočnosť, že mu bola odňatá možnosť konať v súlade so zákonom pred správnym orgánom a že táto vada mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, uviedol už v žalobe. Skutočnosť, kedy sa uskutočnilo zasadnutie rozkladovej komisie, žalobcovi nebola známa. Týmto podaním však nerozširuje žalobné námietky, keďže, ako už bolo uvedené, namietané pochybenia už boli súčasťou žaloby.

Žalobca nepovažuje, tak ako to posúdil súd prvého stupňa, toto dodatočné vyjadrenie ŠOP SR týkajúce sa doby realizácie povolenej výnimky za tak málo podstatný podklad rozhodnutia, že vyššie opísaná vada konania žalovaného nemala vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

Ako totiž vyplynulo z vyjadrenia ŠOP SR zo dňa 1. marca 2011 táto zaujala jednoznačné stanovisko neodporučiť ani v jednom z prípadov, v ktorých bolo žiadané udelenie výnimky, jarný odstrel. Rozhodnutím žalovaného však k povoleniu jarného odstrelu došlo, keďže sa doba realizácie povolenej výnimky presunula na jarné mesiace roku 2012. Žalobca nenašiel v rozhodnutí žalovaného žiadne odôvodnenie akým spôsobom sa s touto diskrepanciou vysporiadal. Pokiaľ ŠOP SR vo svojom stanovisku zo dňa 1. marca 2011 zaujala postoj, podľa ktorého nie je možné odporučiť jarný odlov, žalobca sa oprávnenne domnieva, že k takémuto stanovisku viedli ŠOP SR vážne a z ochrany tohto druhu vyplývajúce dôvody. Bolo žalobcovým právom zaujať postoj, v ktorom by žiadal, aby správny orgán - žalovaný posúdil dôvody, ktoré viedli ŠOP SR v priebehu pol roka k takej zásadnej zmene postoja, pri ktorej zo stanoviska o žiadnom jarnom odstrelе sa vyvinulo stanovisko, že je možné vo všetkých z povolených výnimiek realizovať tieto aj v jarných mesiacoch.

Žalobca nesúhlasil ani so záverom súdu prvého stupňa o tom, že pokiaľ ide o namietanú nemožnosť oboznámiť sa s „analýzou minuloročnej regulácie a analýzou škôd spôsobených medveďmi v predchádzajúcom roku“, v prejednávanej veci konkrétne analýzy zachytené v písomnej forme neboli podkladom rozhodnutia a preto žalovaný nemal s čím oboznámiť žalobcu v zmysle § 33 ods. 2 Správneho poriadku. Z tohto hľadiska podľa názoru súdu prvého stupňa zákon porušený nebol. Tento záver súdu prvého stupňa je v rozpore s § 47 ods. 3 Správneho poriadku, ako aj v rozpore s už citovaným § 33 ods. 2 Správneho poriadku.

Pokiaľ správny orgán v oboznámení s podkladmi rozhodnutia zo dňa 10.3.2011 uviedol, že vykonal analýzu škôd a minuloročnej regulácie, a ako vyplynie z ďalšieho, vo svojich rozhodnutiach na tieto zistenia poukázal, možno vysvetliť tento postup dvoma spôsobmi, z ktorých však ani jeden nesvedčí v prospech záveru o zákonnosti predmetného konania. Pokiaľ skutočne v správnom konaní žiadna analýza regulácie z roku 2010 a škôd spôsobených medveďmi vykonaná nebola, potom správny orgán predstieral v konaní existenciu podkladov v skutočnosti neexistujúcich a navádzoval tak zdanie zisťovania skutočného stavu v inom rozsahu, ako toto zisťovanie v skutočnosti vykonal.

Na druhej strane, pokiaľ by skutočne správny orgán prvého stupňa spomínanú analýzu vykonal, nie je zrozumiteľné z prvostupňového, ani napadnutého rozhodnutia, v akej forme bola táto analýza vykonaná a k akým zisteniam dospela.

V rozpore so záverom súdu prvého stupňa je konštatovanie v rozhodnutí žalovaného: „ministerstvo podanej žiadosti užívateľov poľovních revírov každoročne posudzuje z podkladov, ktoré mu pripravuje ŠOP SR na základe zisťovania vývoja populácie medveď hnedého na Slovensku i v jeho jednotlivých geomorfologických celkoch a vyhodnocovania evidovaných škôd spôsobených týmto živočíchom na hospodárskych zvieratách, ale aj možného ohrozenia obyvateľov“. Uvedená časť rozhodnutia žalovaného svedčí v prospech záveru, že prvostupňový správny orgán okrem podkladov rozhodnutia uvedených vo svojom rozhodnutí mal k dispozícii aj iné (podklady, ktoré mu pripravuje ŠOP SR o vývoji populácie medveď hnedého na Slovensku i v jeho jednotlivých geomorfologických celkoch).

Nakoniec existenciu akýchsi mimoprocených podkladov potvrdzuje aj tá časť odôvodnenia, kde k výhrade žalobcu o neoboznámení s analýzou škôd spôsobených medveďmi žalobca uviedol, že pre napadnuté rozhodnutie je takáto výhrada nepodstatná, pretože ministerstvo žiadateľovi povolilo výnimku z dôvodu uvedeného v § 40 ods. 3 písm. c) ZOPK.

Všetky námietky uvedené v odvolaní žalobcu sa podľa jeho vyjadrenia vzťahujú nielen k označeným vadám konania, ale tieto vady konania spôsobili nedostatočné zistenie skutočného stavu veci, nepreskúmateľnosť rozhodnutia správneho orgánu a nesprávne právne posúdenie veci správnym orgánom.

V tejto súvislosti žalobca dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžp/2/2013 zo dňa 17. júla 2013. Týmto rozsudkom Najvyšší súd SR rozhodol o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/54/2012-105 zo dňa 23. januára 2013, ktorým Krajský súd v

Bratislave vyhovel žalobe žalobcu proti rozhodnutiu žalovaného sp. zn. 8650/2011-1.10 (37/11 rozkl.) zo dňa 28.11.2011, ktorým žalovaný zmenil podmienky rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu o udelení výnimky na usmrtenie medveďa hnedého a v ostatnej časti ponechal rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o udelení výnimky na usmrtenie medveďa hnedého napadnuté rozkladom žalobcu ponechal nezmenené.

Najvyšší súd SR sa v predkladanom rozhodnutí zaoberal aj otázkou odňatia možnosti žalobcovi konať pred správnymi orgánmi, napriek tomu, že táto skutočnosť nebola so zreteľom na to, že prvostupňový súd žalobe vyhovel, predmetom odvolania a ani posudzovaná v odvolacom konaní. Stotožnil sa so záverom, že žalovaný pochybil ak neumožnil žalobcovi spôsobom opísaným v odôvodnení predkladaného rozhodnutia oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia.

Vyslovil aj svoj názor na spôsob a rozsah zistenia skutočného stavu veci, na nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu aj žalovaného. Vyjadril sa aj k tomu, aké skutočnosti sú spôsobilé naplniť zákonnú hypotézu, ktorá podmieňuje udelenie výnimky na usmrtenie medveďa hnedého.

Žalobca si dovoľuje poukázať na to, že právne a skutkové názory Najvyššieho súdu SR vyjadrené v predkladanom rozhodnutí nie sú rozdielne od tých, ktoré tvoria žalobcom v žalobe predložené argumenty proti rozhodnutiu žalovaného aj prvostupňového správneho orgánu.

Rovnaký právny názor vyslovil Najvyšší súd SR aj v rozsudku 10Sžp/3/2013 zo dňa 21.8.2013, rozsudku 1Sžp/3/2013 zo dňa 24.9.2013 a v rozsudku 10Sžp/4/2013 zo dňa 21.8.2013.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, napadnuté rozhodnutie žalovaného, aj prvostupňového správneho orgánu zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania bez ich bližšej špecifikácie.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhujúc potvrdenie napadnutého rozsudku poukázal na to, že odvolacie námietky sa vzťahujú iba na procesný postup žalovaného v predmetnom konaní, avšak nie je z nich zrejmé, aký vzťah majú k samotnému predmetu konania, ktorý sa týka povolenia výnimiek z podmienok ochrany chránených živočíchov v zmysle ustanovenia § 40 ods. 3 písm. c) zákona o ochrane prírody a krajiny. Zdôraznil, že žalobca sa počas celého priebehu konania nevyjadril k potrebe povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených živočíchov z dôvodu ohrozenia života a zdravia ľudí na danej lokalite, ani nepodal žiadny návrh, akým spôsobom okrem realizácie odstrelu je podľa jeho názoru potrebné riešiť vzniknutý problém spočívajúci v premnožení medveďa hnedého na danom území.

Ďalej poukázal na to, že i napriek odstráneniu vytýkaných nedostatkov v procesnom postupe žalovaného nebude možné zo strany žalovaného rozhodnúť v danej veci spôsobom, ktorý by bol pre žalobcu ako účastníka konania výhodnejší alebo mu poskytol vyššiu ochranu jeho práv a právom chránených záujmov a odstránenie uvedených nedostatkov v procesnom postupe žalovaného sa tiež nedotkne predmetu konania - povolenia výnimky z podmienok ochrany chránených živočíchov a zastal názor, že odvolanie podané žalobcom je neopodstatnené a motivované iba snahou o získanie trov konania na úkor žalovaného, nakoľko po vrátení veci žalovanému by sa dosiahlo iba opakovanie správneho konania bez možnosti dosiahnuť vo veci odlišný výsledok (čo si žalobca musí v tomto štádiu konania uvedomovať). Tento svoj názor podoprel aj rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sž/98-102/02 zo 17. decembra 2002, podľa ktorého : „Správnym konaním sa nazýva postup správnych orgánov, účastníkov konania a ďalších osôb pri vydávaní rozhodnutí, ktorý upravuje právny predpis. Konanie a postup správneho orgánu majú povahu synonym. Zmyslom všetkých procesných predpisov je zabezpečiť realizáciu hmotných noriem vo forme rozhodnutia o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb za takého postupu, aby vo veci bol zistený skutkový stav čo najúplnejšie, prostriedkami, ktoré objasňujú okolnosti rozhodné pre posúdenie veci, a aby účastníkovi, o ktorého vec - práva a povinnosti ide, bola

poskytnutá možnosť predkladať dôkazy, návrhy a obhajovať svoje práva. Toto platí zvlášť, ak ide o konanie, v ktorom dôkazná povinnosť spočíva na účastníkovi... Rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôže privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka.“

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení § 246c ods. 1 vety prvej OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné.

Predmetom súdneho preskúmvacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie a postup ministra životného prostredia SR sp. zn. 8816/2011-1.10 (65/2011 - rozkl.) zo dňa 28. novembra 2011, ktorým bol na základe rozkladu žalobcu zmenený výrok prvostupňového rozhodnutia žalovaného č. 3826/2011-2.2 z 28. septembra 2011 o povolení výnimky podľa § 40 ods. 2 a 3 písm. c) zákona č. 543/2002 Z. z. zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z., a to usmrtenie jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Likava-Choč. Minister v rozkladovom konaní zmenil podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. a určil, že odstrel možno zrealizovať na lokalitách Kramarinská a Za hradom, kat. úz. X., odo dňa právoplatnosti rozhodnutia do 30.11.2011 poslednou a postriežkou a od 01.06.2012 do 30.11.2012 poslednou a postriežkou. V ostatných častiach zostal výrok prvostupňového rozhodnutia nezmenený.

V správnom súdnictve preskúmvajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Sudy v správnom súdnictve prejednávajú na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že krajský súd sa náležite a v súlade so zákonom vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalobcu ako i s tvrdeniami žalovaného a dal odpoveď na výklad a aplikáciu použitých zákonných ustanovení v napádaných rozhodnutiach, a preto sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu tak, ako ich uviedol aj v tomto svojom rozsudku.

Na potvrdenie zákonnosti napadnutého rozsudku považuje odvolací súd za potrebné dodať nasledovné :

V prejednávanom prípade bolo potrebné posúdiť, či žalovaný, ako aj správny orgán prvého stupňa, postupovali v súlade so zákonom o ochrane prírody a krajiny a správnym poriadkom, keď povolili výnimku zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny. Povolená výnimka spočívala v usmrtení jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Baranec.

Správne konanie v uvedenej veci sa začalo na základe žiadosti Slovenského poľovníckeho zväzu, Poľovníckeho združenia Likava-Choč Likavka o udelenie výnimky z § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. za účelom regulačného lovu medveďa hnedého v roku 2011 v počte 1 kus, ktorá bola doručená žalovanému dňa 28.01.2011. Žiadateľ v žiadosti uviedol odhadované údaje o počte medveďov v poľovnom revíri, pričom svoju žiadosť odôvodnil tým, že stav medveďov v poľovnom revíri je

neprimeraný, dochádza k častým stretom medveďa s ľuďmi, vznikajú škody na domácich zvieratách a poľnohospodárskych plodinách i v blízkosti rodinných domov. Na základe výzvy žalovaného svoju žiadosť doplnil o rozhodnutie žalovaného z 24.6.2010, protokol z miestneho šetrenia škody spôsobenej určenými živočíchmi z 1.6.2010 a o žiadosť PD Likavka o poskytnutie náhrady škody spôsobenej medveďom hneď z 14.6.2010.

Štátna ochrana prírody SR k žiadosti Ministerstva životného prostredia SR č. 8486/2011-1.10 z 2. novembra 2011 o stanovisko k regulačného odlovu chráneného druhu živočícha - medveďa hnedého v období od 01.06.2012 do 30.11.2012 posliedkou a postriežkou uviedla, s odkazom na svoje predchádzajúce stanovisko, že keďže dôvod, pre ktorý bolo odporučené vydať výnimky na odlov medveďov hnedých v predmetných poľovných revíroch je stále aktuálny a nepominul sa, odporúča predĺženie platnosti rozhodnutí pri všetkých žiadostiach, ktoré tvoria prílohu stanoviska.

Zoologické záhrady v Bojniciach, v Bratislave, v Košiciach v Spišskej Novej Vsi oznámili Ministerstvu životného prostredia SR, že nemajú voľné kapacity na umiestnenie medveďov hnedých.

Žalobca požiadal v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“) o kópie žiadosti žiadateľov na lov medveďov v roku 2011 a tieto mu boli všetky zaslané, a to ešte pred vydaním rozhodnutia žalovaného o rozklade.

Podľa § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. chráneného živočícha je zakázané

- a) úmyselne odchytať alebo usmrcovať v jeho prirodzenom areáli vo voľnej prírode,
- b) úmyselne rušiť, najmä v období rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku alebo sťahovania,
- c) úmyselne poškodzovať, ničiť alebo zbierať jeho vajcia vo voľnej prírode,
- d) poškodzovať alebo ničiť miesta jeho rozmnožovania alebo odpočinku,
- e) medzidruhovo krížiť,
- f) držať, prepravovať, predávať, vymieňať alebo ponúkať na predaj alebo výmenu.

Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. orgán ochrany prírody môže v odôvodnených prípadoch povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, a to len v prípade, že neexistuje iná alternatíva a výnimka neohrozí zachovanie populácií dotknutých druhov; ak ide o druhy vtákov a vybrané druhy živočíchov uvedené v osobitnom predpise, 68a) výnimku na ich lov povoľuje ministerstvo pôdohospodárstva.

Podľa § 40 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. výnimku podľa odseku 2 možno povoliť

- a) v záujme ochrany dotknutých druhov alebo ochrany prírodných biotopov,
- b) pri predchádzaní závažných škôd na úrode, hospodárskych zvieratách, lesoch, chove rýb, vodnom hospodárstve a ak sa výnimka nevzťahuje na druhy voľne žijúcich vtákov, aj pri predchádzaní závažných škôd na inom type majetku,
- c) v záujme verejného zdravia alebo verejnej bezpečnosti ľudí a ak sa výnimka nevzťahuje na druhy voľne žijúcich vtákov, aj v záujme iných nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu vrátane tých, ktoré majú sociálny alebo hospodársky charakter a tých ktoré majú priaznivé dôsledky zásadného významu na životné prostredie,
- d) na účely výskumu a vzdelávania, obnovy populácie dotknutých druhov a ich navrátenia do biotopov alebo na ich pestovanie alebo chov v ľudskej opatere nevyhnutný na tieto účely,
- e) na odber, odchyt alebo držbu jedincov v malom počte za prísne kontrolovaných podmienok, na selektívnom základe a v obmedzenom rozsahu.

Najvyšší súd vo vzťahu k hmotnoprávnej stránke veci musí prisvedčiť konajúcim správnym orgánom a krajskému súdu, ktorý zamietnu žalobu sa s právnym posúdením veci správnych orgánov stotožnil, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky na povolenie výnimky v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona o ochrane prírody a krajiny. V konaní bola prostredníctvom dôkazov žiadateľa

dostatočne preukázaná dôvodnosť obavy o bezpečnosť a zdravie obyvateľov dotknutej obce pred medveďmi pohybujúcimi sa v intraviláne obce, v bezprostrednej blízkosti ľudských obydlí. Preto najvyššiemu súdu nezostalo iné ako prisvedčiť právnomu názoru krajského súdu (str. 13), že : „záujem na ochrane prírody musí za daných okolností ustúpiť prioritnému záujmu na ochrane života a zdravia obyvateľov tak, ako to predpokladá právny poriadok...“.

Odvolací súd dáva do pozornosti, že prvý predpoklad vyžadovaný zákonom pre udelenie výnimky, t.j. neohrozenie zachovania populácií dotknutého druhu bol nad všetku pochybnosť splnený, keďže medveď hnedý je na území Slovenskej republiky premnožený.

Je potrebné taktiež zdôrazniť, že žalovaný mal z vyjadrení ZOO preukázané, že iná alternatíva (premiestnenie odchytených jedincov do ZOO) pre chránený druh neprichádza do úvahy.

Vo vzťahu k námietkam procesného charakteru, najvyšší súd v plnom rozsahu poukazuje na právny názor krajského súdu a na doplnenie považuje za potrebné upriamiť pozornosť žalobcu na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4SŽ/98-102/02 zo dňa 17.12.2002, ktorého obsahom je výklad ustanovenia § 250i ods. 3 OSP v tom zmysle, že rozhodnutie sa nezrušuje iba preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka. Ustanovenie § 250i ods. 3 OSP jasne zakladá prekážku, účelom ktorej je zabrániť zrušovaniu rozhodnutí správnych orgánov zo strany správnych súdov, ktoré sú po hmotnoprávnej stránke nezvratné, t.j. ich zmenu nemožno dosiahnuť opakovaním procesu pre vady správneho konania. Neznamená to však, že správne orgány nemusia rešpektovať základné zásady správneho konania, medzi ktoré nepochybne patrí zásada súčinnosti správneho orgánu a účastníkov konania, avšak pokiaľ porušenie tejto zásady nemá, tak ako v danom prípade, vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, smerovalo by zrušenie napadnutého rozhodnutia k čisto formalistickému zopakovaniu správneho konania.

K rozhodnutiam najvyššieho súdu, na ktoré v odvolaní poukazoval žalobca, najvyšší súd uvádza, že sa v danom prípade priklonil k právnomu názoru Najvyššieho súdu SR obsiahnutého v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2SŽp/3/2013 z 18. decembra 2013, ktorý sa týka rovnakého predmetu konania a totožných účastníkov.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadol sa s relevantnými námietkami žalobcu.

Preto najvyšší súd s poukazom na vyššie uvedené dôvody napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal a žalovanému zo zákona náhrada trov konania neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.